

Rapport fra BOLYST-prosjektet
Nærmiljøutvalget som motor i lokal samfunnsutvikling
Valnesfjord, Fauske kommune

Til: KRD (postmottak@krd.dep.no)

Fra: Fauna KF

Dato: 24. april 2013

Kommune:	Fauske kommune
Prosjektnavn:	Nærmiljøutvalget som motor i lokalsamfunnsutvikling
Prosjektleder:	Bror Myrvang. Engasjert av Fauske kommunes nærings- og stedsutviklingsetat Fauna KF for prosjektets varighet (36 mndr).
Leder i styringsgruppen:	Gruppen har ikke avholdt første møte. Prosjektleder kom på plass 2. april 2013, forsinket på grunn av et annet utviklingsprosjekt i Valnesfjord. Første styringsgruppemøte forventes å finne sted 15. mai, og konstituering/valg av leder vil være første sak.
Kontaktperson i fylkeskommunen:	Ole Bernt Skarstein, Nordland Fylkeskommune, Avdeling for Næring og regional utvikling.
Forankring av prosjektet (flere kryss er mulig)	a) Styringsgruppe 15. mai 2013 b) Forankring i befolkningen X c) Samarbeid med andre aktører lokalt, regionalt eller nasjonalt X Forankringen er påbegynt, men som resten av prosjektet er den preget av at det er i en oppstartsfase.

Mål og eventuelle delmål med prosjektet. I hvilken grad har prosjektet nådd eller er prosjektet på vei til å nå sine mål?	Mål for prosjektet og strategiske mål er beskrevet i KRD tilsagnsbrev 12/723-22, 02.07.2012, og er gjengitt på side 5 i denne rapporten. Den nylige oppstarten tilsier at prosjektet kun i begrenset grad har nådd konkrete mål som gjengitt i KRDs tilsagnsbrev. Prosjektet har vært lansert i media med betydelige oppslag i lokalpressen. Oppslagene har vært utelukkende positive, og bidratt til fortsatt styrking av lokalt stolthet og regionalt omdømme (strategisk mål i dette Bolystprosjektet). Forsinkelsen har medført at utvalget har iverksatt enkeltsaker i Bolystprosjektet på dugnad. Utvalget har opprettholdt høy møteaktivitet. Ny prosjektleder har fulgt utvalgets møtevirksomhet på kveldstid, og bidratt til enkeltsaker siden nyttår. Valnesfjord nærmiljøutvalg (VNMU) har definert tomte- og boligsituasjonen som prosjektets høyeste prioritet i 2013. Utvalget opplever at enkeltpersoner og familier tar kontakt og ønsker å flytte til Valnesfjord, men at det ikke er ledige boliger å oppdrive. 24. april skal utvalget behandle en handlingsplan for tomte- og boligutviklingen i Valnesfjord. I handlingsplanen inngår to strakstiltak. I perioden 5. - 23. april har prosjektleder gjennomført flere møter og samtaler med grunneiere, utbyggere og andre aktører i boligmarkedet.
Målgrupper for prosjektet, når prosjektet frem til disse?	<u>Befolkningen i Valnesfjord:</u> Ja. Responsen i lokale avismedia (Avisa Nordland/Saltenposten), i sosiale media samt blant folk «på gata» tyder på at prosjektet er godt forankret i befolkningen, og omtales med positivt fortegn. <u>Politikere i Fauske kommune:</u> Utvalget opplever at Bolystprosjektet er godt kjent blant kommunens politikere, og at det er forventninger til prosjektet. Ordføreren engasjerte seg personlig i lanseringen. Planutvalgets leder har allerede deltatt i et møte med en potensiell boligutbygger i Bolystprosjektets regi. <u>Fauske kommunes administrasjon:</u> Planavdelingen stiller med plansjef i Styringsgruppen. <u>Grunneiere/utbyggere:</u> Prosjektet har oppnådd god kontakt med noen potensielle utbyggere. Det gjenstår å opprette kontakt mellom enkelte grunneiere/utbyggere og prosjektlederen. <u>Potensielle tilflyttere:</u> Valnesfjord-samfunnet blir jevnlig kontaktet om tilflytting. Bygdas store begrensninger i tomte- og boligsituasjonen tilsier at det har lite for seg å markedsføre tilflytting inntil videre. Etterspørselen etter småbruk/gårdsbruk/landlig beliggende husvære er påtakelig.
Resultat som er oppnådd i form av aktiviteter eller tiltak	VNMUs første møte etter at prosjektleder kom på plass, definerte tomte- og boligsituasjonen som utvalgets høyeste prioritet, og som ett av prosjektets mest kritiske premisser. Bygda opplever at enkeltpersoner og familier tar kontakt og ønsker å flytte til, men det er ikke boliger tilgjengelig i markedet. Prosjektleder skal 24. april legge fram et utkast til en handlingsplan for tomte- og boligutviklingen i Valnesfjord. I perioden 5. - 23. april har prosjektleder gjennomført flere møter og samtaler med grunneiere, utbyggere og andre aktører i boligmarkedet. I handlingsplanen (utkastet) inngår to strakstiltak for å forsøke å oppnå en rask avbøting på boligsituasjonen.

	VNMU har invitert til et dialogmøte med lag, foreninger, næringsliv, grunneiere, skoleledere, politikere m fl fra Valnesfjord tirsdag 7. mai. Tiltaket markerer oppstart på prosjektets informasjons- og dialogdel med aktører i bygda. 18. april 2013 gjennomførte VNMU et erfaringsoverføringsmøte med Sulitjelma Nærmiljøutvalg/Sulitjelma velforening, etter initiativ fra Sulitjelma. Sulitjelma har skjebne-fellesskap med Valnesfjord som ett av to bygdesentra i Fauske kommune. De to sentraene har vidt forskjellig historie, utfordringer og fortrinn, men erfaringsoverføringen var verdifull for begge parter. Sulitjelma var spesielt interessert i Valnesfjords metoder for lokal mobilisering. VNMU har foreslått overfor Fauske kommunes ledelse om å få presentere status og utfordringer for kommunestyre, og at Valnesfjord og Sulitjelma gjør dette i samme møte. STImuli Valnesfjord drives fram av en gruppe som arbeider innenfor nærmiljøutvalgets rammer. Et prosjektdokument for et stiprosjekt med navnet «Hjerteløypa» er utarbeidet. I vinter ble løypa «prøvegått» under en folkemarsj med over 100 deltakere, og fikk god medie-dekning. En stor og estetisk vakker gapahuk er under oppføring og kan forventes åpnet i sommerhalvåret. Det er utarbeidet en plan for nettverket Bygdebegeistring (prosjektleder Heidi Zakariassen, Fauna KF) og dertil hørende konferanse. Konferansen skal innrettes med tanke på erfarings-utveksling og overføringsverdi for ildsjeler fra lokalsamfunn i Salten. VNMU har gitt innspill til og støttet Forprosjekt Sjunghatten folkehøgskole. Den nye folkehøgskolen skal ligge i Valnesfjord. Fauske kommune har oversendt søknad om etablering til statlige myndigheter. Initiativet kommer fra folk i bygda.
Vurdering av framdrift i forhold til opprinnelig plan	a) Følger opprinnelig plan. b) Forsinket pga. prosjektleder ble ansatt senere enn antydnet i tidligere framdriftsplaner. c) Det er foretatt følgende justering.
Oppnådde resultater Hvor geografisk konsentrert har prosjektet hatt/vil ha effekt? (Kryss av)	a) Helt lokal effekt JA, innen Fauske kommune inntil videre. b) Effekten kommer innen flere kommune i regionen. c) Effekten kommer i hele fylket d) Effekten kommer i eget og andre fylker e) Effekten kommer i eget fylke, samt andre fylker og/eller utenfor Norge f) Vet ikke/ikke relevant
Kort beskrivelse av metodikk i prosjektet (max 250 ord)	VNMU tar tak i utfordringene i prosjektet iht utvalgets egen prioritering. Metoden er (1) analyse av situasjonen, (2) utarbeidelse av handlingsplaner, (3) iverksettelse og (4) evaluering. Forankring og involvering gjennomføres etter behov. Det er utvalgets vurdering av informasjon, kommunikasjon og samhandling er avgjørende for hele prosjektets måloppnåelse. Risikovurdering og definerte suksesskriteria foreligger (forankres 24. april). De benyttes til å sikre at riktig framgangsmåte blir valgt fra sak til sak, ikke minst til å velge mest hensiktsmessige forankringsmetode.

	VNMU og Styringsgruppen må finne en hensiktsmessig arbeidsdeling. Begge fora får forelagt seg et forslag i nær framtid. VNMU kommer til å revurdere metodikken gjennom hele prosjektperioden. Prosjektleder og utvalget fortsetter research på erfaringer fra andre prosjekter, og terskelen for å hente innspill fra f eks Distriktssenteret skal være lav.
Overføringsverdi for eksempel til andre lokalsamfunn	Se ovenfor om Sulitjelma, som kan sies å være en sped men positiv start på overføring. VNMUs vurdering er at foredrag, dialogmøter og nettverksmøter er vesentlig for å få overført erfaringer ved å engasjere nærmiljøutvalg i lokalsamfunnsutvikling. De forskjellige samfunn vil ha forskjellig utgangspunkt, men noen erfaringer vil likevel være gyldige for flere bygder. Utvikling av nettverket Bygdebegeistring dras i gang i disse dager som en del av Bolystprosjektet. VNMU har fått to uformelle henvendelser fra andre kommuner i Nordland om foredrag og informasjon. VNMU er forberedt på å bidra med erfaringer til andre lokalsamfunn i Norge. Se punktet nedenfor om ekstern kommunikasjon.
Ekstern kommunikasjon og deltakelse på samlinger med utgangspunkt i prosjektet	Hvilke samlinger har dere deltatt på i forbindelse med prosjektet? • Omdømmeskolen (Distriktssenteret) 17.-18. januar. Utvalgets nestleder deltok sammen med Ordfører i Fauske, Siv Anita Brekke og journalist Arild Bjørnbakk fra Saltenposten. • Konferanse i Valnesfjord om Forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole 12. februar. • Prosjektleder for nettverket Bygdebegeistring har deltatt på kurs (samlinger) i Nordland Fylkeskommunes regi «Prosessledelse i lokalsamfunn», som et ledd i produksjon av prosessplanen for en ildsjelskonferanse. • Møte med Distriktssenteret på Fauske 1. mars. • LUK samling/kommunesamling, Mo i Rana, 18.-20. mars. Utvalgsmedlem Geir Lærum foredro over tema «Ka e det med Valnesfjord?» • Universell utforming seminar 17. april i regi av Statskog, Nordland Fylkeskommune og Saltdal kommune. • Møte med Sulitjelma nærmiljøutvalg og Sulitjelma velforening 18. april. • Prosjektleder har holdt flere møter med lokale grunneiere og utbyggere (tomter / boliger) i april. Ytterligere møter er planlagt i mai måned. • Utvalget har deltatt i flere møter om bredbandssituasjonen i Fauske kommune. • Nansy Schulzki og Hanne Løkås Veigård (begge VNMU) og Gudrun Hagalinsdottir (plansjef Fauske kommune) har deltatt i tre to-dagers samlinger i «Prosessledelse i lokal samfunnsutvikling i kommunene».

Regnskap (satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene)	Prosjektet har pr dags dato forbrukt så lite midler at regnskap ikke gir noen mening i denne rapporten. Prosjektet planlegger å sende en søknad til høsten om overføring av midler (utsettelse) pga den forsinkede oppstarten.
Hvilke målsettinger i distrikts- og regionalpolitikken hører prosjektet inn under? (Sett kryss ved svaret, flere svar er mulig)	a) Stabilisere eller øke befolkningen X b) Styrke, sikre eller etablere arbeidsplasser X c) Opprettholde/videreutvikle eksisterende virksomhet eller bidra til nyetableringer X d) Økt innovasjon eller innovasjonsevne e) Økt kompetanse (både realkompetanse (både realkompetanse og formalkompetanse) for målgruppen f) Økt tilgjengelighet (bedre veier, havner, andre transporttiltak og breibånd) X g) Styrke regionale sentra h) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som bosted eller lokaliseringssted for bedrifter? X i) Å gjøre stedet/kommunen/området mer attraktivt som reisemål? X
Gi en kort omtal av hvordan arbeidet er tenkt videreført etter prosjektets slutt (maks 250 ord).	VNMU ønsker å komme tilbake til dette etter at Bolystprosjektet vårt har modnet. Utvalget er bevisst behovet for å etablere bærekraftige løsninger for drift av utvalget og lokale samfunnsutviklingsprosesser etter at prosjektet er avsluttet.

KRD tilsagnsbrev 12/723-22, 02.07.2012:

Gjennom prosjektet vil en øke tilflyttingen til bygda Valnesfjord i Fauske kommune. I prosjektarbeidet skal en bruke nærmiljøutvalget og lokalt initierte tiltak for å mobilisere og gjennomføre aktiviteter, slik at Valnesfjord blir et enda mer attraktivt sted og bo og å flytte til. Gjennom prosjektet skal nærmiljøutvalget utvikle ulike verktøy for en reell dialog med innbyggerne i bygda. Denne tildelingen skal være med å gi bedre kapasitet til å arbeide videre for å se hva som kan skapes gjennom mobilisering, idemyldring og andre aktiviteter, tiltak som tidligere har vært gjennomført på dugnadsbasis.

Strategiske mål:

- *Gjøre Valnesfjord til et foretrukket bo- og arbeidssted gjennom å skape et estetisk vakkert og spennende lokalsamfunn.*
- *Utnytte bygdas strategiske beliggenhet mellom to byer og nær en rekke kompetansesarbeidsplasser.*
- *Sake attraktive miljøer for barnefamilier.*
- *Vekke stolthet og mobilisere bygdas befolkning til å skape et enda mer positivt omdømme.*
- *Dyrke en bygdeidentitet for dette århundret.*
- *Fremme inkludering og aktiv deltakelse for alle tilflyttere, norske eller utenlandske (15 nasjoner representert (2012)).*
- *Utvikle nærmiljøutvalget som en verdipolitisk faktor i kommunen med reell innflytelse.*